

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

SPEAK	
Optagelse 0 - INTRO:	
1.1	<p>Velkommen til FMS. FODER – MARK – SYSTEM – MODUL 2”. Inden du starter dette kursus er det en forudsætning at du har gennemført ”FMS FODER – MARK – SYSTEM – MODUL 1”. Vi har på forhånd indtastet bedriftens grundoplysninger, samt oplysninger om besætning, fodring og udbytteneauer.</p>
Optagelse 1 – GRUNDOPLYSNINGER FOR MARK OG MASKINER:	
1.2	<p>I Modul 1 var resultaterne beregnet på baggrund af omkostninger fra ”Normer og kalkuler” i Farmtal Online. Nu vil vi i stedet bruge ”Mark og Maskiner” i FMS, til beregning af produktionsomkostninger på baggrund af bedriftens egne maskiner. Først vil vi oprette scenarie 1 som tager udgangspunkt i nudriften med 2/3 majs i foderrationen. Først vil vi sikre at alle øvrige scenarier er sat til ”Anvendes ikke”. Vælg ”Anvendes” ud for scenarie 1, og vælg ”Anvendes ikke” ud for de øvrige scenarier. Klik derefter på ”Vis kun scenarier, der anvendes”. Under ”Generelle grundoplysninger” kan du indtaste informationer så som driftsform, løn, brændstofpriser, værditab og standardeffektivitet. Standardeffektivitet er et udtryk for den tid der arbejdes effektivt, minus den tid der bruges på klargøring, kørsel på vej, personlige pauser mv. Såfremt effektiviteten er 85% vil der bruges ca. 15% mere arbejdstid i forhold til traktortimer. I denne gennemgang har vi allerede tilføjet disse oplysninger. Under ”Oplysninger om markdriften, der vedr. Foderplanlægning” vælges ”Ja” ved ”Brug stykomkostninger fra Mark og Maskiner”, samt ”Beregne maskinomkostninger fra Mark og Maskiner”. Under ”Oplysninger om foderplanlægning der vedr. Mark og maskiner” vælges der ligeledes ”Ja” ved ”Brug markplaner for Foderplanlægning”.</p>
Optagelse 2 – Opret maskinkartotek	
1.3	<p>Nu skal vi oprette bedriftens maskinkartotek. Klik på ”Mark og Maskiner”. Her skal vi oprette maskiner og redskaber, og koble maskinsæt sammen.</p>

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

	<p>Først indtaster vi oplysninger om bedriftens traktorer. Indtast mærke og model, årgang, hestekræfter, primoværdi ved årets begyndelse, forventet restlevetid og værditab, evt. forsikringspræmie pr. år samt vedligehold og diverse omkostninger i kroner pr. time og brændstofforbrug i liter pr. time. Til højre skal du vælge, for hvilket scenarie, FMS skal vise summeret forbrug af vedligehold, brændstof, forsikring samt maskinværdi. Vælg Scenarie 1.</p> <p>Nu skal vi oprette kartotek for redskaber og opgaver. Vi har på forhånd oprettet følgende redskaber. Når man opretter redskaber skal der indtastes mærke og model, årgang, primoværdi ved årets begyndelse, forventet kapacitet, hvor der kan vælges imellem ha. Pr. time, ton pr. time eller time pr. time, herefter forventet restlevetid og værditab, evt. forsikringspræmie pr. år samt vedligehold og diverse omkostninger i kroner pr. time. På linjen ud for hvert redskab, tilknyttes "Tilhørende traktor". Bemærk det er muligt at oprette staldmaskiner der udelukkende arbejder i stalden.</p> <p>Angiv traktoren som redskab, sæt kapaciteten til 1 time pr. time. og vælg den tilhørende traktor du ønsker at bruge som redskab. Ignorer advarslen "OBS" i det pågældende tilfælde.</p> <p>Nederst på siden oprettes kartotek for selvkørende enheder. Indtast mærke og model, årgang, primoværdi ved årets begyndelse, forventet kapacitet, restlevetid, værditab, evt. forsikringspræmie pr. år samt vedligehold og diverse omkostninger i kroner pr. time og brændstofforbrug i liter pr. time.</p>
Optagelse 3 – Markplan	
1.4	<p>Under fanen "Markplan" kan du kontrollere værdierne for den overførte markplan fra foderplanlægningsmodulet samt udbyttenevauer.</p> <p>Markplanen kan i dette tilfælde ikke ændres da vi i foderplanlægningsmodulet har valgt "ja" til anvendelse af automatisk genererede markplaner. Udbyttenevauerne kan altid redigeres i "Normer og kalkuler"</p>
Optagelse 4 – Maskinbehov	
1.5	<p>Klik på fanen "Maskinbehov".</p> <p>Klik på "Vis kun aktuelle søjler og rækker" – vent et øjeblik mens programmet arbejder.</p> <p>Ved "Vis samlet anvendelse, egen mark" vælges "Ja – for scenarie 1". Så får du løbende vist en oversigt over maskinforbruget.</p>

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

	<p>Indtast nu "antal overkørsler" eller "antal timer" pr. hektar, under de enkelte afgrøder.</p> <p>Vi starter med ploven, med én overkørsel under vårbyg og en under majshelsæd. Under "Græs til slæt" indtastes en tredjedel da græsmarkerne kun omlægges hvert 3. år.</p> <p>Indtast på samme måde oplysninger for de øvrige redskaber og selvkørende maskiner.</p> <p>Nu skal vi indtaste forbruget af timer for staldmaskiner. Disse oplysninger indtastes under kolonnen "Egen anvendelse uden for marken".</p> <p>Indtast totaltimer pr. år for disse maskiner.</p> <p>To af maskinsættene - Majssåmaskinen og Majsrensere - anvendes tillige hos andre bedrifter som maskinstationsarbejde. Indtast totaltimer pr år for disse maskiner, under kolonnen "Anvendelse for andre".</p> <p>Nu mangler vi indtastning af opgaver udført af maskinstationen. Start med at klikke på "Viser alle søjler og rækker".</p> <p>I bunden af siden indtastes nu opgaverne som udføres af maskinstationen. Indtast opgave og kroner pr. enhed. Klik derefter igen på "Vis kun aktuelle søjler og rækker". – vent et øjeblik mens programmet arbejder.</p> <p>Indtast nu antal enheder pr. hektar, under de enkelte afgrøder.</p>
<p>Modul 5 – Produktionsomkostninger</p>	
<p>1.6</p>	<p>Klik på fanen "Afgrødeøkonomi".</p> <p>Klik på "Vis kun aktuelle linjer".</p> <p>Inden vi kan beregne og udskrive produktionsomkostningerne skal vi indtaste stykomkostninger for de valgte afgrøder.</p> <p>I de gule felter angives stykomkostningerne pr. hektar for udsæd, handelsgødning, planteværn og diverse under de enkelte afgrøder.</p> <p>Nu er du klar til at vise udskriften "Afgrødeøkonomi" som indeholder de beregnede produktionsomkostninger på afgrødeniveau.</p> <p>Klik på "Generér udskrift".</p> <p>Udskriften viser stykomkostninger, forbrug af arbejdstid, omkostninger til egne maskiner samt maskinstationsomkostninger, i kroner pr. hektar.</p> <p>Nederst vises produktionsomkostninger pr. enhed, hhv. i kroner pr. kilo og kroner pr. foderenhed.</p> <p>Bemærk at der i dette tilfælde indgår jordleje, såfremt denne er tilvalgt i "Normer og kalkuler".</p> <p>Udskriv udskriften på din printer og forlad siden ved at klikke på "Luk udskrift".</p>
<p>Modul 6 – Udskrifter</p>	

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

1.7	<p>Under fanen "Maskinøkonomi" kan du udskrive en opgørelse over de samlede maskinomkostninger i hhv. gennemsnitlige årlige omkostninger samt 1. års omkostninger. Klik på "vis kun aktuelle linjer" før du udskriver. Udskriften bliver bedst i A3 størrelse.</p> <p>Under fanen "Nøgletal" kan du udskrive nøgletal for maskin- og arbejdsomkostninger, samt nøgletal for udvalgte afgrøder. Inden udskrift, vælges ved "Vis omkostninger for" det ønskede scenarie. Klik derefter på "Opdater". Indtast eventuelt alternative værdier, i de gule felter.</p> <p>Nederst på siden kan du vælge nøgletal for op til fire afgrøder. Siden kan nu udskrives.</p> <p>Under fanen "Sammenligningstal" kan du udskrive tabeller og figurer der viser hvilke maskiner der er mest rentable i drift - sammenlignet med alternative priser, f.eks. fra maskinstationer.</p>
Modul 7 – Tilvælg alternativt scenarie	
1.8	<p>Klik på "Hovedmenu".</p> <p>Under "Navngivning af scenarier" tilvælges nu Scenarie 2, som indeholder 2/3 kløvergræs. Vælg "Anvendes" og klik på "Vis kun scenarier, der anvendes".</p> <p>Klik på "Mark og Maskiner".</p> <p>Nu har du mulighed for at udskrive produktionsøkonomi igen, der nu indeholder resultater for både scenarie 1 og scenarie 2.</p> <p>Det samme gælder for udskrifterne "Maskinøkonomi", "Nøgletal" og "Sammenligningstal".</p> <p>Herudover er der nu en udskrift klar, i foderplanlægningsmodulet. Klik på "hovedmenu" og derefter "Foderplanlægning – kvæg, konventionel" vælg fanen "Totaløkonomi – Foder".</p> <p>Vælg scenarie til sammenligning - her vælges "2/3 majs". Du kan nu udskrive resultatet af de to beregnede scenarier.</p> <p>I dette tilfælde vises en positiv bundlinjeeffekt på 7.200 kr. i scenariet med 2/3 kløvergræs til sammenligning med scenariet med 2/3 majs.</p> <p>I vores tidligere scenarieberegning med omkostningsberegninger fra "Normer og kalkuler" i "FMS – Foder-Mark-System Modul 1", viste scenariet med 2/3 kløvergræs en negativ bundlinjeeffekt på ca. 80.000 kr.</p> <p>Så i dette tilfælde, og under de valgte forudsætninger, kan det være en udmærket idé at anvende egne maskiner på bedriften.</p>
Optagelse 8 - Outro:	
1.9	<p>Alle bedriftens data er nu samlet i programmet og resultaterne fra scenarieberegningerne samt maskinøkonomien, kan nu bruges til</p>

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

udpegning af indsatsområder for produktion af bedre og billigere grovfoder. Det er nemt at ændre på forudsætningerne, både hvad angår foderration, markplanlægning såvel som maskinanvendelse. FMS er uafhængig af andre programmer og kan nemt tilrettes efter behov, når nye idéer for fremtidens foderforsyningsstrategi toner frem.
God fornøjelse!